

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden Aprilis' 22-dik napján, 1817-dik esztendőben.

S v é t z i a.

A' *Quotidienne* nevű Párisi újság egy levelet adott ki, a' melly Mártzius' 19-dikén indult *Stockholmból*, 's ezeket foglalja magában: —

„Az az ijedség, mellyet azon özszeesküvésnek első híre okozott vala, hogy a' Koronaörökös Hertzeget 's a' fiát *Oskar*t méreggel megégetni akarták volna, meglehetősen gyengülni látszik. Még eddig senkit el nem fogtak, 's a' vizsgálódó ítélőszék, mint látszik, még semmi olyan dolgot ki nem tanulhatott, melyből valósággal kitéltzene, hogy meg lett volna az a' célzás, hogy ezen Hertzegeket megakarták méreg által ölni. A' beáruló egy Frantzia szakáts, a' ki, ért néhány szót a' Svétziai nyelvből, egy *Lindblom* nevű traktérnál van szolgálatban, kinek szálájában ő fő városbéli legelőkelőbb emberek tartanak klúbot. Az említett szakáts ezeket beszélleni hallván, a' nyelvnek nem tudása miatt megsalattatott; ezek házasságról beszéllettek, és ő azt gondolta, hogy méregről 's megégetésről beszéltenek. Ezen tárgyknak a' Svészia nyelvbéli egyformájú kifejezése tsalta-meg az embert. Ezen szók: *Giftermat* (házasság), és *Gifta* (megházasodni), nagyon hasonlítanak ezekhez *Gift* (mérég), és *Fergista* (megégetni). A' szakáts ezeket a' szókat hallván, titkon megbeszélte a' gazdájának, hogy mit hallott, e' pedig azonnal jelentést tett felőlle az Országlószéknél. A' volt a' vélekedés, hogy a' mé-

reg azon levesbe fog belé tétetni, mellyel a' Koronaörökös Hertzeg 's a' fia reggelenként élni szoktak: hanem a' tselédek, kikre gyanú volt, megmútatták a' magok ártatlanságát azáltal; hogy a' levest, melyről a' gondoltatott, hogy méreg van benne, magok megették. A' vizsgálódás azonban még folytattatik, 's a' közönség nagyon várja kimenetelét.“

Stockholmból számos tiszteket küldöttek el a' *Schoniai* partokra, hogy szoros vigyázattal legyenek, hogy semmi olyan emberek be ne lohassák magokat az országba, a' kik esméretlenek az Országlószék előtt.

Udvari Marschal *Gyllenström* parantsolatot kapott, hogy a' fő városból *Stockholmból* 3 napok alatt, 's az országból is végképpen eltakarodjék. *Pomeraniai* hirtokos úr. —

Minekutánna az *Orosz* Császár által ő Svétziai Királyi Felsége a' *Szent Szövetségbe* való beállásra meghivattatott volna: abba ő Felsége is belépett.

Nagy Britannia.

A' *Londoni* Senátorok fényes vendégséget és tántzos bált szoktak husvét-hétfün tartani, a' melly nagy summában szokott kerülni. Most azt tanátsolta vala a' Lordmótor a' maga Magistratuális társáinak, hogy a' jelenvaló szűk időkre nézve az idén mellőzzék el ezen vendégeskedést, 's adják az arrakivántató summát inkább a' szegényeknek. A' Senátorok nagy hidegséggel fogadták az ő tanátslását, azt

mondván, hogy az efféle régi jó szokás mellől nem jó elállani.

A' Ministerek' Kurirja tüzesen buzgálkodik azok ellen, a' kik szánakoznak azon, hogy a' mostani szűk időnek környülállásai az országnak némelly részein arra szoritották az aljasabb népet, hogy ne vágygyanak búzálisztból sült kenyérrre, 's hús eledelre, hanem mint az őseik, érijék-meg árpa kenyérrrel és holmi zöldtséggel: — „A' mostani szükségnek nagy része, így szól ez az újságíró, az ezen szegényebb sorsú emberek közzé csak valami $\frac{1}{4}$ századtól fogva betsúszott ételitalban való buhorékoláson (luxuson) fundálódtt. Skótzsiának déli 's Angliának északi részein, ezelőtt harmintz esztendőkkel nem esmerték az alacsonyabb sorsú lakosok az állatok' országából való eledelt 's a' búzakenyeret; a' nevezett vidékeken még a' most élő Király' uralkodásának kezdetében is közönségesen árpakenyérrel táplálta magát a' nép: hanem a' fabrikáknak 's egyéb kézműveknek igen nagy elterjedése, a' munkások' fizetésének szörnyű megnevelkedése, 's a' békességes állapotrol hadakozásra és a' hadakozásrol békességes állapotra való sokszori áttallopások, tették semmivé ezen jó állapotot (az árpakenyérrel való megelégedést). E' szerint mind azok, kik a' dologgal élő embereknek azáltal hízelkednek, hogy *rajtok sajnálkodnak azért, hogy őket a' mostani szűk időnek mostobaságai, arra a' régi boldog élet' módjára visszatérni kéntelenítik, melly mellett az ő őseik, oly egészséges, erős, és vidám nevelkedést kaptak, annak a' nagy bűnnek teszik részesivé magokat, hogy a' népet békételenkedésre indították,* 's ez által megzavarták az olyan emberek' elmébéli nyugodalmát, kik az egyenes ítélet-ítéletre leghevesebbé alkalmatosok, 's a' felindulásra, indúlatos tselekedetekre, leghajlandóbbak.“

A' fényes bál, melyről feljebb emlé-

kezünk, későbbi tudósítások szerint, Husvét másod napján most is annak módja szerint véghez mene a' város' tanátszáznál. Estvéli 11 órákor már legalább 4000 emberek voltak jelen: Ott volt Királyi Hertzeg *Susseks* is. Ő kezdette-el a' tántzot a' Lordmájer *Wood* leányával, páros minneten. Azután négyesek következtek, de nem sokáig folyhattak a' sokaság miatt. Tsak éjfélután 1 óratájban kezdődhetett-el ismét a' tántz, mikor a' vendégek kevesedni kezd'tek.

A' Finantziái biztosság' munkájának egy része már kijött nyomtatásban. Ez a' *Sine-Curákat* illeti. Ezek közzül valósággal sokaknak eltöröltetésekét, sok másoknak pedig megkissébbítetésekét jóvalja, valamint Angliában úgy Skótzsiában 's Irlandiában is, ezen biztosság. A' Ministerek' Kurirja 100,000 font Sterlingekre (valami egy millió forintokra) teszi az ezen úton meghiméllendő summát. Már a' Parlamentum' megvizsgálása alá megy a' dolog.

A' *Norfolki* Főbíró (Scherif) a' *Norfolki* Hertzegnek, *Spence* és *Albermarle* Grófoknak, 's több más ilyen előkelő személyeknek kivánságokra közönséges gyűlést hirdetett a' nevezett Grófságban. Ez az öszszegyülekezés valósággal véghez ment *Norfolk* városában Aprilis' 5-dik napján. A' gyűlés' tanátskozásának tárgya a' volt, hogy Szerentséltető irást kell határozni a' Régens Princzhez a' tudvalévő veszedelemtől lett megtartásáért, 's abban egyszersmind arra kell létni ő Királyi Hertzegségét, hogy magamellől és Tanátsából azokat a' Ministereket, a' kik magokviselete által megmútatták azt, hogy a' thronusnak éppen úgy mint a' népnek ellenségei legyenek, távoztassa-el. Ezen jóvallást Gróf *Arbermarle* terjesztette a' gyűlés' eleibe egy beszéd mellett. Utána *Southam* nevű úr beszélt, a' jóvállásnak fogván párját. Hancm minthogy az ilyen gyűlésekben nem tsak a' Ministe-

rekkel ellenkező hanem azoknak pártjokat fogó beszéllők is szoktak jelen lenni, tehát többiré lármáson szoktak folyani az ilyen néptanátskozások. *Firth* nevű úr beszélni kezdvén, oly lármás, részint helybehagyó kiáltozással részint kitsúfoló-fütyöléssel fogadták, hogy sokáig nem folytathatta beszédét. Végezetre ilyen kérdést tett fel, szünetlen folyólármázásközben: Gondolja-e a' gyűlés azt, hogy az inség a' Ministereknek megváltozása által meg fogna szünni, melynek oka az, hogy Angliának kereskedése más tsatornákra véte-tett, és hogy a' hadakozást a' békesség oly hirtelen követte? — Azt javasolta *Firth*, hogy a' Princzhez intézendő Szerentséltető írásból mindent ki kell hagyni, a' mi a' Ministereknek elküldtetésit illeti. Hasonlót javasolt *Harvey* nevű tag. — *Coxe* Usurpatornak nevezte XVIII-dik Lajost. *Wodehouse* tsudálkozott, hogy a' tiszteletreméltó Orátor, mint Usurpatort úgy irhatja-le ezen Királyt, holott Tizennyolczadik Lajos valósággal egygyik a' legigazabb jussalbíró Fejedelmek között az egész keresztény világon. — *Harvey* még egyszer hozzá fogván a' beszédhez, kétszíniséggel vádolta Lord *Albermarlét*, azért, hogy olyan írásnak meghatározását jóvállotta, melyben két egymással ellenkező tárgyak fordulnak elő, úgymint Szerentséltetés, és annak Kivánása, hogy a' Régens Princz küldje-el a' maga Ministereit. — Így folyván még egy darabig ez a' vetélkedés, végezetre a' lett a' tanátskozás kimenetele, hogy a' *Firth* megjobbítása visszavetett, 's a' Lord *Albermarlé* által jóváltatott Szerentséltető írás, kezdetétől fogva végéig, úgy a' mint megirattatva volt, a' Ministereket illető kérelemmel egyetemben, meghatározatott.

A' Belső Minister Lord *Sidmouth* egy emlékeztető írást botsátott minden főbb tisztviselei karokhoz, hogy a' motskolódó 's lázszató, setétben lappangó

nyomtatványotskákknak elterjedését, melyek az országot egy-ido óta árvíz módjára elhorították, minden módon meggátolni iparkodjanak, 's az eszléléknek kiadójira 's terjesztőire szemesen vigyázzanak, mert ennek az ideje már nagyon eljött.

Manchesterben nagy tsendesség uralkodott, de a' foglóság még tartott. A' *Londonba* vitetett 3 lázszatók kikérdezését még folytatták, de a' reszultatumból semmit nem lehet tudni, mert nagy titokban tartják. — *Leicesterben* nyoltz *Ludditát* (fábríkarontó embereket) halárra, 's egygyet *Botani-bayba* való vitetetésre, itélték.

Mikor *Cobbet* a' Liverpooli kikötőhelyből kikart evezni, megkérdeztetett a' vámos által, hogy hát valami cladni való portékát viszen-e magával: — „Nékem, így felelt *Cobbet*, a' magam politikai szabad gondolkodásomon kívül semmi egyéb tulajdonom nintsen: e' pedig nem eladó.“

Azóla, hogy a' gőz által hajlódó hajók közönséges hasznovételre kezdtek fordittatni. *Norwichi* és *Yarmuth* között is egy ilyen új módi gőztsajka tette a' postai szolgálatot: de szörnyű szerentsétlenség érte a' folyó Aprilis 4-dikén. Felvetettett rettentő tsattanással a' levegőbe. Husz utasok közzül, kik rajta ültek, nyoltzan azonnal meghaltak; hóinek külömbkülömb tagjai öszsze törettettek; minnyájok meszszire széllyelszóródtak egymástól mindenfélé; azon hetekek közzül is, a' kik megsebesítetve ispotályba vitettek, tsak kettőnek életéhez van reménység. A' holtak közzül 5 embereknek és három aszszónyszemélyeknek iróztató módon öszszedaraboltaiva találtatik-meg holt testjeik. A' hajó tsaknem úgy öszszeszakadt, mint a' forgács; attól a' helytől fogva, hol a' szélyelpattant üst állott a' hajónak hátuljáig, nem maradt meg egyéb ennek gerintzénél és fenekénél.

Mason nevű Májornak csak a ruhája szagatódott meg. Egy embernek, ki a hajó fedelén éppen az üst felett állott, semmi baja se lett; egy 2 hónapos gyermeket, a hajó fenekén, mély ámban minden sérelemnélkül találtak meg.

Német Ország.

Mostanság a gőzhajóval *Berlin* mellett is próbát tett *Humphrey* nevű úr. Hajójának *Kurir* nevet adott. *Berlin* mellől Aprilis 5-dikén reggeli 8 órakor indult útnak *Hamburg* felé, a' hova 8-dikban érkezett meg. Igen szerentsésen tette ezen első próbáját. Egész útját, ki vévén megállapodásait, 35 óra és 25 minuta alatt tette. Megjegyzéské méltó, hogy az *Albis* vizén útazó egyéb hajók nagy szélben nem folytathatták útozásokat: ez a' gőz hajó pedig ilyenkor is éppen úgy folytatta azt, mint mikor semmi szél nem fűtt.

Regensburg bol írják, hogy a' Fr. országból visszatért Austriai seregnek első tsoportja, Aprilis 11-dik napján ott már keresztül jött volt. A' visszaszajövő tsoportok 6040 emberekből állanak. *Kolmar* bol Breisgauban Freiburgon által, külömbkülömb Stábistzeknek vezérlések alatt, 5 tsoportokban folytatják útjokat az Austriai örökös Státusok felé. Brigaderos Generalis Senitzer úr a' hátulso tsoporttal útozik. Csak a' *Kolleredó József* Regimentje jött-el egészszen; a' több tsoportok nagyobbára oly emberekből állanak, kiknek szolgálatja' ideje már eltelt. A' lovasok, Regimentjeiknél hagyták lovaikat. A' Benyovszky Regimentjének is vissza jönnek két Batalionnyai Moguntziából, a' hol eddig őrizeten voltak. Egy batalionya tovább is ott marad, mint a' Német Szövetség' várában. Az a' hír, hogy ezen várnak kapuirol a' *Hassus* Nagy Hercegi címerek levétettek volna, nem igaz; minthogy oda sóha feltétetve se' voltak.

Spanyol Amérika.

Jamaikából mostanság érkezett vissza Angliába *Lady Wellington* nevű postahajó, melly egy Amérikai insurgents hajóval találkozáván, ennek *Taylor* nevű Kapitányától hallotta, mint újságot, hogy az insurgents, a' Spanyolok' két nevezetes szigeteit, *Cubát* és *Porto-Ricót*, szoroson körül vették, bezárták, (blokkrozzák). *Forbes* nevű Anglus hajót, a' melly *Jamaikából* jött, két ilyen insurgents hajók Febr. 3-dikán szembe találván, minden fegyvert, puskaport, 's egyéb eszle munitziót elvettek tőlle. Ugyan ezen két insurgents prédáló hajók, *Lady Hamilton* nevű Anglus hajót, a' melly *Liverpool* bol *Uj-Orleans* felé folytatta evezését, egészszen kipredáltak. —

Nem régen olvastuk vala, hogy az egész *Terma Ferma'* partjaira nézve is hasonló bezárás' (blokkiróság') systemáját vették fel, az insurgents, mint most vettek fel, *Cuba* és *Porto-Ricco'* szigeteikre nézve. Forma szerént való proklamátziót adtak ki, melly által minden nemzeteknek tudtokra adták bizonyos partoknak bezárattatását. A' proklamátzió *Barcellonában* jött ki 1817-ben, Jan. 6-dikán. Az aláírt személy magát Respublika fejének, 's a' *Venezuelai, Uj-Granadai,* 's egyéb armádák Fő Kapitányának nevezi, 's ily kifejezésekkel él: —

„Minthogy ezen tartományok tengeri és szározon való seregeik, *Guyana, Cumana, Guayra,* és *Porto-Cabelló* várak ellen fegyveres kézzel dolgozni szándékoznak, erre nézve kihirdettetik, hogy ezen erősségek legszorosabb bezárattatásnak állapotjában lenni tartassanak, melyhez képpes minden hajók, akármelly nemzetéi legyenek, ha a' megnevezett erősségeknek tengeri partjaiktól három mért földnyi közelségre, Januáriusnak 6-dik napjátol fogva számúlván 40 napoknak elteltésük után, megtaláltatnak 's elfogattatnak, minden kifogás és mentség nélkül

mint igasságos préda úgy tartatnak: de egyéberánt minden idetartozó 's minden más tengeri Hatalmasságoknál ily esetekben szokásban lévő rendet, törvényeket: és módokat szorosán megtartván, a' hova tartozik egyebek között, hogy minden előfordúlható kétséges kérdések az elfogattalott hajó' tulajdonosának részére kedvezőleg: határozassanak meg."

Mint a' múlt pénteken a' M. Kurir is említette vala, azt hirtelték vala el némely újságok, hogy Generális *Bolivar* Barcelonánál ismét megverettetett volna. Hanem ezen hírt már vissza vették ugyan azon újságlevelek, és azt írják hogy most nem verettetett meg *Bolivar*: — „Az alatt, így szollanak ezen újabb tudósítások, míg a' *Jamaikából* Angliába érkezett levelek azt erősítették, hogy egy insurgens sereg a' *Bolivar*' vezérlete alatt Febr. 17-dikén Barcelonánál keményen megverettetett volna, más tudósítások, mellyek közül némelyek éppen Barcelonából Febr. 9-dikén, és Sz. Tamásról Febr. 26-dikén indultak, éppen ellenkezőt beszélének. Ezekszerént a' Kir. armáda *Juncal* mellett (a' melly *Caraccastol* délre esik), az insurgens armáda által, melly magát most *Független*, majd *Megszabadító* armádanak nevezi, nagyon megverettetett, 's az insurgensek *Caraccashoz* sebes lépésekkel közelítvén, annak minden óráj leendő elfoglalását reménlették.

Északi Amérikai Egyesült Státusok.

Ezen Státusoknak és Spanyolország-nak Országlószékeik között, az itt következő három pontok teszik az egyenetlenkedésnek egész tárgyát: — 1). A' *Floridához* való birtokosi jus; — 2). Egy fegyvercs hajónak, melly ezen Státusokhoz tartozott, egy Spanyol hadi hajó által történt megtámadtatása; — 3). A' *Spanyol* insurgens tartományoknak, az Egyesült Státusoknak lakosai által való segítettések. Ezen pontokra nézve az

Egyesült Státusok' újsága az úgynem-zett *National Intelligencer*, környüál-lásos előadást hirdetett ki Febr. 27-dikén, melynek egy pár szók által kifejezethető summája ebben áll: hogy az ottlévő Spanyol Kóvet kinyilatnoztatta, hogy ő ugyan már az ezen pontokfelett való alkudozásra megkivántató teljes hatalommal tökéletesen felruházatlva van; csak az erre megkivántató útasítások nintsenek még mind a' kezénél. Ezen alkudozások tehát még egy ideig félbeszakadva fognak maradni.

Frantzia Ország.

Annak a' *Medusa* nevű fregátnak Kapitánya, mellyen egy isoport Frantzia katonaság 's egy Kormányozó, a' Senegáli Frantzia kolónia felé evezvén, az Afrikai partoktól néhány mértföld távolságra elsüllyedtek vala, 's melynek a' lett volt a' következése, hogy az egy tutajon hátrahagyatott katonaság utoljára egymás'holt testét ette, három esztendeig tartó fogságra, 's a' *Lajos*' és *Betsületlegió*' keresztjektől való megfosztatásra íteltetett.

A' Párisi hiradások között egy ilyen találtatik: — Minthogy a' revolúziónak viszontagságai miatt vagyonaikban fogyatkozást szenvedett de jó születésű emberek között némelyek, házosság által kívánják tehetségi állapotjokat jobb lábra állítani: tehát az olyan polgári rendből való hajadonolnak, a' kik férjhez menni szeretnének, szülőik jelenthetik magokat *Richelieu* utzában *Serre* urnál.

Párisban Aprilis 6-dikán az a' nevezetes dolog történt, hogy egy ember az életire roá unván, 's egy ház' 5-dik emeletének ablakából kiugordván, szerentsétlenségire éppen egy más ott elmenő embarre esett, annak karját megsebesítette, de magának semmi baja se' lett.

Elegyes Dolgok.

Helvétzia: — Azok a' *Wattewille* és *Rolle* nevet viselt Helvétus két liegementek, mellyek Frantzia szolgálatban

voltak, a' Király' második versbéli vizs-
zátérése után eloszlattatván, az azoknál
szolgált tiszteknek már jó ideje, hogy azt
az ajánlást tette vala az Anglus Országló-
szék, hogy váloljanak Amérikában *Fel-
ső Canadában* a' nemzeti seregeknél
szolgálatot. Egy gondolkozott az Anglus
Országlószék, hogy ezen tiszteknek, mint
gyakorlott katonáknak, idővel, ha talán
valamikor ismét ki talál ütni az Egygye-
sült Státusokkal való hadakozás, jó hasz-
nokot veheti. Minden Kapitánynak ígért
fél fizetésén kívül 120 hóld megmivelní
való földet, 's minden alábbvaló tisztnak
50—80 hóldat. Eleintén számosan talál-
tattak, a' kik hajlandók voltak ezen aján-
lásoknak elfogadására: de későbbre meg-
változtatták gondolatjokat, 's már most
az insurgens Spanyolokhoz akarnak men-
ni szolgálatra Déli Amérikába.

St. Domingo: — Azt írják ezen szí-
getről, hogy *Pethion*, a' Respublika'
Előtulóje, parantsolatot adott ki, hogy az
ő uralkodása alá tartozó kikötőhelyeknek
Kommandánsaik, minden hajós legénye-
ket, a' kiket tsak kezekre kerithetnek,
fogdostassanak össze, a' Státus' hadi ha-
jójának felkészítetések végett. Ezen pa-
rantsolathozképpest a' *Jacquemelli* kikö-
tőhelyben, a' honnét ezeket írják, hat gá-
lyákról, mellyek éppen ott voltak, egy-
szerre mind összefogták 's elvitték a' ha-
jós legényeket. Hova célozhat *Pethion*
ezen tengeri hadi készülletekkel, nem
írják.

Orosz Gróf *Rostopshchin*, a' ki Po-
litizai Minister volt *Moskauban* ennek
felégettetésekor, így ír egy Londoni bá-
rátjához: — „Én abban a' felkiáltásban,
mellyet Bonaparte az Anglus nemzethez
intézett, bámulással olvasom, hogy ő, ve-
szedelmeknek tette volna ki magát az 1812-
dik esztendőben Moskaunak az elégéstől
való megmentetésiért. Az ő bámulás-
ra méltó iparkodása 's lelkének nagysága
mindazonáltal ezen környüállások között

nem egyébben állott, hanem hogy minél
hamarabb lóra ülhessen, 's a' városból
sebesen kinyargalhasson, 's magát bátor-
ságba helyeztethesse. Három napot és
három éjjelt töltött egy kastélyban, az a'
körül szabad ég alatt táborozó seregeknek
közepette, 's tsak a' negyedik nap' men-
be ismét Moskauba, mikor már a' tűz
megszűnt és 7652 házak hamuvá lettek
volt. Nékem minden történeteket pona-
san tudomra adtak a' Frantziák' ottléte
alatt hat tiszteink, kik más ruhába öltöz-
ködve az én rendelésem szerint a' vá-
rosban maradtak vala. Eltávozásakor meg-
gyujtatta Bonaparte a' *Cremlet* és a' *Pe-
trowszky* nevű kastélyt, melly utolsó-
ban magát az égés alatt meg vonta vala.
Talán jó indúlatból tselekedte, hogy tűz
által megtisztítsa. Abhol a' hangbol ítel-
vén, a' melly Bonaparténak az Anglus
nemzethez intézett felkiáltásában uralko-
dik, azt lehet mondani, hogy Bonaparte
még nem felejtkezett el azon írásmód-
rol, mellyel a' maga Bülletinjeiben szo-
kott volt élni, 's a' mellyet a' szokás ő
benne természetté tett vala.“

Badeni Nagyherczegség: — Az
itt Aprilis' 8-dikán kijött Udvari újság je-
lenti, hogy a' Nagyherczeg meghívást vett
ő Felségétől az Orosz Császártól, hogy
az ő Cs. Felsege 's az Austriai Császár és
Pruszszus Király ő Felsegek között Páris-
ban 1815-ben Sept. 26-dikán készült *Szent
Szövetségbe* áltjon-belé, mellyet Mártr.
14-dikén telyesített is ő Nagy Herczegsé-
ge. — Hasonló meghívást kaptak több
más Uralkodó Német Fejedelmek.

A' *Kasseli* újság ezeket jelenti: —
„Minckutánna ő Felsege a' minden Oroszok'
Császársja, a' maga meghatalmazott
Ministere Gen. Lajtnánt *Chanikow* által
ő Kir. Herczegségét a' Valasztó Fejedelmet
meghívatta, hogy abba a' Szövetségbe, a'
melly Párisban 1815-ben Sept. 26-dikán
az Orosz, Austriai, és Pruszszus Monár-
khák között, a' Vallás, Igasság, Szere-

tet, és Békesség' principiumainak fenn-tartatása végett, mind tulajdon magokra mind pedig országloszékeikre nézve, kö-tetett, álljon-belé: ehez képpest ő Királyi Hertzegsége a' Választó Fejedelem, a' maga ezen nevezetes kötésbe való beállását, a' folyó esztendőben April. 9-dikén megtette.

Jóniai Egygyesült Státusok: —

Az itt lévő Anglus Fő biztos Maitland Tamás egy proklamációt adott vala ki még Jan. 23-dikán Korfu szigetén, melly által tudósította a' népet, hogy bizonyos *Dennunciánsok*, a' kik valami öszszeesküvést árultak-el, törvényes megvisgáltatás alá fognak vétettetni. Az árulkodásnak főbb indítói voltak, *Lepeniotty Spiridon* nevü ifjú, és egy *Caracupuló* nevü más ember. A' vádjok hamisnak tallátatott; ártatlan betsületes embereket árultak-el, a' melly reájok bizonyosodván, *Lepeniotty* halálra, a' czimborássá pedig egy esztendei fogságra ítéltettek; hanem az elsőnek büntetésit *Maitland* a' Kormányozó, egy esztendeig tartó kemény 's nyoltz esztendeig tartó vasonvaló fogságra és kényszerített munkára, 's mind ezeknek eltélése után a' szigetről való számkivettetésre változtatta által, ha fogságának ideje alatt bizonyított jó magaviselete által érdemessé nem teszi magát arra, hogy polgári jusait vissza kapja.

Krakau: Ez a' kisded szabad Státus, a' maga 1817-re kihirdetett fináncziái számadásában, egész bevételét 1,204,688 — költségét 1,144,760 forintokra tette. E' szerént felesleg való jövedelme 58,928 forintra telik.

~~~~~

A' ma kezünkhöz érkezett újságlevelekszerént, *Londonban* a' Ministerek

Kurirja, Aprilis' 8-dik napján ilyen tilkelyt hirdetett-ki, a' Spanyol és Britanus Udvarok között fennálló legújabb Politikára nézve: —

„Mint értésünkre esett a' Spanyol Udvar megkérte a' *Londoni* Udvar, hogy közte és az ő Amérikai külömbülömb insurgens tartományok között legyen közbenjárójává. Némely emberek félnek, hogy ez a' közbenjárás bennünket oda fog vinni, hogy mi a' Spanyol anyaország' ügyit fegyveres kézzel fogjuk védelmezni. Ha a' mi igasságos és nagy 's nemes lelkeséggel való közbenjárásunk, valósággal kérettetik: annak megtagadása szeretetlenség lenne, 's még' azt a' gyanust is gerjeszthetné reánk nézve, hogy az insurgensek' ügyit titkon elősegítjük, a' mit a' Spanyol kereskedők, a' mi kereskedésünk' nagyságának irigléséből, már is hánynak szemünkre. Hanem egyéberánt telyességgel nem szükséges az, hogy ha a' közbenjárásnak kívánt vége nem talál lenni, ahól, az insurgensek ellen, *Megtántó Szövelség* következzék, 's attól, hogy Anglia ezen közbenjárása miatt, valami módon hadakozásba elegyedhessék, lélni telyességgel nem kell.“

Mint nagyon különöst úgy említik a' Napnyugoti Indiai legújabb tudósítások, hogy még Anglusok is találtaknak, kik az insurgens Spanyolok' tengeri prédalásailban részt vesznek. Az ezelőtt *Barbadós* nevet viselt most *Patriota* nevü 12 ágyus Anglus Brigg, a' Kapitány *Taylor Tamás'* vezérlése alatt, 100 Anglus hajós legényekkel felkészülve, a' *Bolivar'* prédáló hajói között szolgál. A' szabad Amérikában *Baltimorében* készítették-fel. A' múlt Februariusban ez is *Porto-Ricco* mellett olállkodott.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

Aprilis' 18-dik napján 345 $\frac{1}{2}$ — 19-dikén 341 $\frac{1}{4}$ — 21-dikén 330 forintot.

Arany. Aprilis' 18-dikán; — Császári: 15 fl. 45 kr. —

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

Triestből, az *Augusta* és *Austria* nevű fregatokról, melyekről irtuk vala, hogy onnét e' hónap' 3-dik napján eleveztek, az a' kedvetlen tudósítás érkezett ide, hogy minekutánna 10-dikben az ellenkező szél miatt egész napon és éjjel az *Is-triai* partok mellett kéntelenllettek lavirozni, 11-dikben oly kegyetlen szélvész jött reájok napkelet 's észak közzül, a' milyenre a' legkorosabb tengeri emberek nem emlékeznek, ezen a' tájon. A' szél oly nagy rohanással tsapdosta a' hajókat, hogy az *Austria* nagy árbotzfája azt ki nem állhatván, déltájban ketté törött, 's a' szél azután is folytában hánytavetette egész estvig a' hajót, midön végezetre vasmatskárt kivethette. Az éjtzaka ugyan tsendesen telt-el, hanem a' partfelől fuvó szél nem engedte, hogy reggel is mindjárt bevezni lehessen Fasanához vagy Polához a' történt romlásoknak megigazítása végett. Az *Augusta*, mellyel még kegyetlenebben bántak a' szelek és habok, minekutánna minden árbotzfáit elvesztette, végezetre *Chiozzához* evezett-be. Az *Austria* Kommandánsa Oberster 's Fregátkapitány Ritter *Pasqualigo*, egy igen alkalmas és nagy tapasztalású tengeri hajóseMBER, bámulásraméltó jelenlőságot mutatott ezen kedvetlen környülállások között, 's az alattalévó minden emberektől legnagyobb iparkodással és pontossággal segítettet. Kéves napok alatt helyre állítván romlásaikat, azonnal ismét tovább veszik evezéssüket.

Tegnap, April. 21-dikén, az általunk már több ízben előadatott módon és elégető helyen, újabban tíz millió forintokból álló papiros pénzt égettek-el, melly summa az 1816-ban Oktober 29-dikén kijött Felsőges Patens által rendeltetett, conventzios pénzben 5 per centes interesű, költsönözésből gyült-be.

Fels. Urunk, kinek jólévősége a' Markhiának minden részein egyenlő módon érezteti magát, mint előbb *Austriára* és *Csehországra*, úgy most *Stiria* tartományára nézve is egy jólévő öszszetsatolódást eszközölvén, oly célra, hogy a' múlt esztendei mostoha termés miatt inségre jutott szegénység felségiltossék, a' jólévő öszszetsatolódásba önön maga is 100,000 forintokból álló kegyes adományal méltóztatott belépni, 's a' maga képviselőjévé a' tartomány Kormányozóját Gróf *Nicholt* urat kinevezni.

H í r a d á s o k.

Egy megért idejű, magát 20 esztendőtől fogva való tapasztalása 's munkája által minden kereskedéshéli foglalatosságokra alkalmasossá tett férjfi, 's a' ki ifjú korában a' Deák iskolát 's a' Logikát is elvégezte, Német, Frantzia, Olasz, és Anglus nyelveken ír, 's beszéli, valamelly kereskedő házban, sábrikában, vagy pedig uraságnál szolgálatot keres, előrelöképpen valamelly Administrátori, tanítói, számtartósági, vagy pedig bizonyos foglalatosságban való úlozashéli szolgálatra is elajánlja magát. A' kinek egy ily férjfiira szükségé van, tessék ezen újságnak kiadóinál jelenteni magát.

Mint hogy a' megszűnített gyapjútenyésztésnek terjesztésére törekedő Mezei Gazdáknak gyűléső, Magyarországon N. Vas Vármegyében *Páthyban* a' Gróf Festetics Imre jószágán, ezen esztendőben is tartatni fog, ehezképpest az öszszegyülekezésre határozatott nap úgy mint Május' 22-dike ezennel közönségesé tétetik, és mind azok, a' kik ott megjelenni, 's magoknak a' tartásra talám eléfele jó fajtájú anya és magzó juhakat szerezni kívánnak, hetsülettel meghívattalnak, a' *Páthy* uradalombéli Gazdasági Tiszttség által.